

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.12.2016 г.
SWD(2016) 429 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

**Стратегия за селскостопанска статистика до 2020 г. и след това и последващи
потенциални законодателни сценарии**

{COM(2016) 786 final}

{SWD(2016) 430 final}

Обобщена оценка на въздействието

Оценка на въздействието относно стратегия за селскостопанска статистика до 2020 г. и след това и последващи потенциални законодателни сценарии

А. Потребност от действия

Защо? Какъв е разглежданият проблем?

Световното селско стопанство се променя под въздействието на глобализацията, климатичните и социалните промени. Вследствие на това се променят и общата селскостопанска политика (ОСП) и други сродни политики на ЕС. Това създава **нови потребности от данни** за статистиката в областта на селското стопанство, които понастоящем не са удовлетворени поради негъвкавото законодателство и **липсата на последователност** при събирането на различни видове данни. Освен това официалната статистика също се променя вследствие на технологичния напредък и новите източници на данни, на фона на продължаващо оряване на необходимите ресурси. Това оказва натиск върху законодателството относно статистиката в областта на селското стопанство, което трябва да се приспособи, за да се постигне по-голяма ефективност на разходите и **да се намали тежестта, свързана със събирането на данни**.

Ако не се намери решение на тези проблеми, доказателствената основа на ОСП и на други политики на ЕС би била застрашена, което би ограничило способността на ЕС да действа в области от ключово значение за всички негови граждани. Заинтересованите страни, които са най-пряко засегнати от тази инициатива, са занимаващите се със съответните политики генерални дирекции на Комисията, като „Земеделие и развитие на селските райони“, „Околна среда“, „Действия по климата“ и „Здравеопазване и безопасност на храните“, както и националните статистически институти (НСИ) в държавите — членки на ЕС.

Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?

Инициативата има за цел да бъде обновено законодателството, така че то да удовлетворява гъвкаво новите потребности от данни, да направи статистиката в областта на селското стопанство по-хармонизирана и последователна и да реши въпроса с тежестта, свързана с предоставянето на данни, като:

- предоставя висококачествена статистика, която отговаря на нуждите на потребителите по ефикасен и ефективен начин;
- повишава гъвкавостта и бързината на реакцията на селскостопанската статистическа система;
- подобрява интеграцията между статистиката в областта на селското стопанство, горското стопанство, земеползването и околната среда;
- развива реагираща на потребностите и отговорна структура на управление на статистиката в областта на селското стопанство;
- подобрява хармонизацията и последователността на европейската статистика в областта на селското стопанство; и
- произвежда повече статистическа информация, като същевременно намалява тежестта върху онези, които я предоставят, посредством проучване на алтернативни източници на данни и техники за повишаване на ефективността.

Каква е добавената стойност от действията на равнището на ЕС?

Хармонизираните политики на ЕС, като ОСП, която съставлява почти 40 % от бюджета на ЕС, имат нужда *ipso facto* от висококачествени данни, които са сравними между държавите членки, за да може намесите на политиката да бъдат насочени по-ефикасно, ефективно и справедливо. Това може да бъде гарантирано единствено посредством общо и координирано действие в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС).

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политика са разгледани? Има ли предпочитан избор? Защо?

Разгледани са четири основни варианта:

1. Базов вариант — непредприемане на действие от страна на ЕС относно структурните данни за селското стопанство: този вариант предвижда събирането на данните да остане в тежест на държавите членки, което ще доведе до прилагането на най-различни подходи и нееднородно качество.

2. Удължаване на срока на действие на Регламент (ЕО) № 1166/2008 относно изследванията на структурата на земеделските стопанства: този вариант предвижда да се запази съществуващото положение.
 3. Единна правна уредба за цялата статистика в областта на селското стопанство: този вариант предвижда събирането на всички статистически данни в областта на селското стопанство да се обедини в един нов рамков регламент.
 4. Обединяване на статистиката в областта на селското стопанство на два етапа: този вариант предвижда да се запазят предимствата на вариант 3, като същевременно се увеличи гъвкавостта и се намали времеви натиск посредством поетапно създаване на два нови рамкови регламента.
- Предпочитаният вариант е четвъртият, тъй като предоставя най-добра възможност за постигане на целите.

Кой какъв вариант подкрепя?

След обширни консултации голямото мнозинство от заинтересованите в областта на селскостопанската статистика страни в ЕС подкрепя вариант 4. В идеалния случай повечето заинтересовани страни биха подкрепили вариант 3, но се счита за неизпълнимо той да бъде постигнат до 2020 г. Малък брой заинтересовани страни предпочитат вариант 2 поради по-ниските първоначални разходи, свързани с него.

В. Въздействия на предпочитания вариант**Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?**

Законодателството в областта на статистиката е най-вече административно по своя характер, засягащо потребителите на данни (основно отговарящите за съответните политики генерални дирекции на Комисията), субектите, които изготвят данните (НСИ), и източниците на данни (земеделските стопани), поради което преките икономически, социални и екологични последици от него са ограничени. По отношение на други свързани въздействия:

Вариант	Цели	Разходи/Ефективност	Цели на ЕС	Рискове	Косвени въздействия	Заинтересовани страни	Общо
Вариант 1	Силно отриц.	Отрицателно	Силно отриц.	Силно отриц.	Силно отриц.	Отрицателно	Силно отриц.
Вариант 2	Отрицателно	Отрицателно	Отрицателно	Неутрално	Отрицателно	Отрицателно	Отрицателно
Вариант 3	Положително	Положително	Силно полож.	Отрицателно	Положително	Положително	Положително
Вариант 4	Положително	Положително	Силно полож.	Положително	Положително	Положително	Положително

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Основните преки разходи за заинтересованите страни са свързани с приспособяване към новите статистически и технически системи. В средносрочен до дългосрочен план тези действия се очаква да доведат до леко намаляване на тежестта и до икономии, тъй като ще се изследват почти с една пета по-малко стопанства (което представлява икономии в размер на около 56 милиона евро от общите разчетни разходи, възлизащи на 320 милиона евро за селскостопанското преброяване през 2010 г., като свързаните с адаптирането разходи в краткосрочен план се оценяват на около 26 милиона евро). Разходите за статистика трябва също така да бъдат претеглени спрямо разходите при отсъствие на статистика или при наличие единствено на статистика с лошо качество. В това отношение варианти 3 и 4 са по-евтини от вариант 2, при който се запазва съществуващото положение. Вариант 1 вероятно също е по-евтин от вариант 2, но води до влошаване на съществуващото положение.

Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?

Голяма част от земеделските стопанства в ЕС са много малки. Данните за тези стопанства са необходими за разработването, изпълнението и наблюдението на селскостопанската политика, както и за развитието на селските райони. Поради тази причина посочените стопанства не могат да бъдат освободени от изследванията. Инициативата обаче има за цел да намали тази тежест посредством подходящи прагове, целенасочени извадки и т.н., като същевременно ще се използват технологични развития и нови източници на данни в съответствие с принципа „еднократно събиране, многократно използване“.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Финансовият принос на ЕС към събирането на статистически данни в областта на селското стопанство на национално равнище се очаква да продължи да бъде на ниво, сравнимо с настоящото, като националните разходи също следва да достигнат сходни със сегашните нива. Пълното реализиране на действията за намаляване на тежестта и разходите, както и очакваният спад в броя на земеделските стопанства (въз основа на наблюдаваните тенденции), биха могли да доведат до намалени разходи. По принцип статистиката е сравнително евтина публична услуга, която се самоизплаща посредством много значими и разнообразни употреби.

Ще има ли други значителни въздействия?
Статистиката в областта на селското стопанство може да окаже значителни непреки въздействия в сфери като продоволствената сигурност, изменението на климата, туризма и външната политика на ЕС посредством способстване за по-добро разработване, изпълнение и наблюдение на политики, основани на доказателства, които стъпват върху висококачествени и сравними между държавите данни. Тези въздействия обаче се предвиждат и измерват трудно. Преките въздействия от законодателството в областта на статистиката са слаби.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
Годишните оценки на съответствието, непрекъснатата комуникация със заинтересованите страни и тригодишните мониторингови доклади въз основа на няколко ключови показателя за изпълнение ще служат за преглед на политиката. Вторият тригодишен мониторингов доклад ще бъде заменен с ретроспективна оценка.